ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНІ ЕКОНОМІЧНІ ТЕОРІЇ»

Спеціальність: **D4 Публічне управління та адміністрування**

Освітній рівень: **другий (магістерський) рівень**

Освітня програма: **Публічне управління та адміністрування**

МАУП 2026

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	**Сучасні економічні теорії**
Шифр та назва спеціальності	**D4 Публічне управління та адміністрування**
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	**3 кредити / 90 год.** Лекції: 20 Семінарські заняття: 10 Самостійна робота студентів: 60
Терміни вивчення дисципліни	
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	**залік**
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-publichnogo-administruvannya/katalog-zagalnoakademichnih-disciplin.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Козлова Алла Іванівна	
Науковий ступінь	кандидат економічних наук
Вчене звання	старший науковий співробітник
Посада	Заступник завідувача кафедри управління бізнесом Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
Дисципліни, які викладає НПП	Економічна теорія, економічна історія
Напрями наукових досліджень	Розвиток економічних процесів на макро та мікро рівнях
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=u09MvOQAAAAJ ORCID: https://orcid.org/0000-0003-2336-4600 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57225048012
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	
Контактний тел.	
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-ekonomiki/kozlova-alla.html

Анотація курсу. Вивчення дисципліни «Сучасні економічні теорії» є важливою складовою фундаментальної фахової економічної освіти магістрів. Пізнання та усвідомлення змісту й закономірностей сучасного етапу розвитку світової економічної теорії сприяє більш глибокому осмисленню актуальних проблем сучасної позитивної та нормативної економічної теорії, практики господарювання.

Опанування дисципліною підвищує теоретико-методологічний рівень та розширює науковий економічний світогляд аспірантів, знайомить їх з плюралізмом наукових ідей сучасної економічної теорії, допомагає актуалізувати їх теоретико-методологічну підготовку для науково-практичної

діяльності у надскладних економічних умовах сучасності, озброїти новітнім аналітично-категоріальним апаратом, підвищити культуру та техніку творчо-критичного економічного мислення, системного осмислення нагальних соціально-економічних проблем сьогодення.

Предметом навчальної дисципліни «Сучасні економічні теорії» є сучасні теоретичні концепції функціонування й розвитку економічних систем та їх складових

Метою вивчення дисципліни є: з одного боку, розглянути економічні погляди вчених у взаємозв'язку з історичними та політичними подіями, а з іншого — виявити гносеологічні корені кожної нової теорії, визначати її місце у загальній еволюції економічної думки.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення з історією виникнення та еволюцією економічних ідей і концепцій, що панували в різні історичні епохи в окремих країнах.
- формування системи знань щодо змісту основних здобутків сучасної філософії науки, зокрема моделей розвитку науки як фундаментальної основи пізнання закономірних історичних фаз розвитку та сучасного стану економічної теорії;
- розкриття основних типів наукової раціональності у контексті історичного розвитку економічної теорії;
- набуття знань щодо природи та конкретних проявів багатопарадигмальності та теоретико-методологічного плюралізму сучасної економічної теорії;
- вивчення змісту, основних етапів еволюції, структурної диференціації та модернізації основних наукових напрямів економічної теорії, які репрезентують сучасну економічну ортодоксію та гетеродоксію;
- розгляд провідних науково-дослідних програм, методів дослідження, аналітичного інструментарію та концептуальних засад, позитивної та нормативної теорії основних економічних напрямів;
- знайомство з науковим внеском інтелектуальних лідерів світової економічної науки, теоретичними здобутками учених.

Пререквізити навчальної дисципліни. Курс «Сучасні економічні теорії» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: "Історія економіки та економічної думки", "Політекономія", "Макроекономіка", "Мікроекономіка", "Міжнародна економіка", "Національна економіка", "Регіональна економіка", "Фінанси та кредит".

Постреквізити навчальної дисципліни. Знання та уміння, отримані студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни «Сучасні економічні теорії», сприяють успішному вивченню здобувачами вищої освіти цілої низки інших навчальних дисциплін, спрямованих на формування професійних знань і умінь: управління бізнесом, ризик-менеджмент, управління змінами.

Зміст навчальної дисципліни (денна форма навчання)

<table>
<tr><th>№</th><th>Назва теми</th><th>Методи навчання/методи оцінювання</th></tr>
<tr><td colspan="2">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Економічна думка кінця XIX - першої третини XX ст. як теоретичне підґрунтя формування сучасних економічних теорій</td><td rowspan="12">Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія);
індуктивний метод; дедуктивний метод;
аналітичний метод; синтетичний метод;
практичний (робота з економічними моделями, статистичними даними, графіками);
пояснювально-ілюстративний;
репродуктивний;
метод проблемного викладу;
частково-пошуковий;
дослідницький;
інтерактивні методи (аналіз економічних ситуацій; дискусії, дебати; мозковий штурм;);
кейс-метод (аналіз реальних економічних ситуацій, пошук проблем, пропозиція рішень);

Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання);
письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, аналітичні завдання, реферати);
тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність, завдання на аналіз даних і моделей); метод самоконтролю та самооцінки;
оцінювання кейс-завдань;</td></tr>
<tr><td>Тема1</td><td>Генезис сучасних економічних теорій</td></tr>
<tr><td>Тема 2</td><td>Неолібералізм і соціальне ринкове господарство</td></tr>
<tr><td>Тема 3.</td><td>Монетаризм як основна школа сучасної неокласики</td></tr>
<tr><td>Тема 4.</td><td>Теорії сучасного консерватизму.</td></tr>
<tr><td>Тема 5.</td><td>Неокейнсіанство і посткейнсіанство</td></tr>
<tr><td colspan="2">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теорії підприємницької економіки та інформаційного суспільства</td></tr>
<tr><td>Тема 6.</td><td>Сучасний інституціоналізм та нова інституціональна теорія</td></tr>
<tr><td>Тема 7.</td><td>Неординарні економічні школи</td></tr>
<tr><td>Тема 8.</td><td>Теорії міжнародної торгівлі</td></tr>
<tr><td>Тема 9.</td><td>Моделі зростання й модернізації країн третього світу</td></tr>
<tr><td>Тема 10.</td><td>Проблеми трансформації економіки</td></tr>
<tr><td colspan="3">Модульна контрольна робота</td></tr>
<tr><td colspan="3">Форма контролю: залік</td></tr>
</table>

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементам презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний та підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних і семінарських занять. Його метою є систематична перевірка:

- розуміння та засвоєння теоретичних основ розвитку економічної думки;
- уміння застосовувати знання для побудови моделей та аналізу економічних станів;
- використання спеціалізованого програмного забезпечення для моделювання розвитку економічної думки.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступи та презентації з аналізу економічних процесів;
- усні доповіді з розбору економічних кейсів;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях та активність під час обговорень;
- участь у дискусіях, мозковому штурмі, інтерактивних формах заняття;
- письмові завдання (контрольні роботи, тестові завдання, аналітичні та реферативні роботи);
- підготовка конспектів, тез, аналітичних записок;
- самостійне опрацювання тем дисципліни та матеріалів лекцій.

Методи поточного контролю:

- усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення);
- письмовий контроль (контрольна робота, аналітичний звіт, реферат, виконання завдань на побудову моделей або обробку статистики);
- комбінований контроль (усне та письмове поєднання для оцінки розуміння та практичних навичок);
- презентація самостійної роботи або кейс-аналізу;
- спостереження за активністю та участю у практичних заняттях;
- тестовий контроль (закриті та відкриті завдання, аналіз графіків і моделей);
- робота з проблемними ситуаціями (аналітичні кейси, сценарне моделювання економічних процесів).

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

Теми	**Поточний контроль знань**										**Підсумковий контроль**		
											Модульна контрольна робота	**Залік****	**Загальна кількість балів**
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	20	20*	100
Робота на семінарському занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Критерії оцінювання модульного тесту з навчальної дисципліни «Сучасні економічні теорії»:

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (А) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);

- оцінка «добре» (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;

- оцінка «добре» (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;

- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;

- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«A» - 18-20 балів;

«B» - 16-17 балів;

«C» - 14-15 балів;

«D» - 12-13 балів.

«E» - 10-11 балів;

«FX» - менше 10 балів.

Підсумкова семестрове оцінювання з дисципліни «Сучасні економічні теорії» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студентів. Воно проводиться у терміни, визначені навчальним планом, і охоплює обсяг матеріалу, визначений програмою курсу.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі тесту. До семестрового оцінювання допускається студент, який виконав усі необхідні роботи.

Підсумкова оцінка виставляється на основі результатів навчання студента протягом семестру. Оцінка студента складається з балів, накопичених за результатами поточного оцінювання, та заохочувальних балів.

Студенти, які виконали всі необхідні завдання і отримали оцінку 60 балів або вище, отримують оцінку, що відповідає отриманій оцінці, без додаткового тестування.

Для студентів, які виконали всі необхідні завдання, але отримали оцінку нижче 60 балів, а також для тих, хто бажає поліпшити свій бал (результат), викладач проводить підсумкову роботу у формі тесту під час останнього запланованого заняття з дисципліни в навчальному семестрі.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності.

До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота з кожної теми, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів за допомогою стандартизованих та узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально	Рівень виконання

можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
3	3	2	1	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проекти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування або письмові іспити; підготовка проектів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка ECT8**	**Оцінка за національною шкалою**	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	**для заліку**
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Для успішного засвоєння курсу «Сучасні економічні теорії» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Сучасні економічні теорії» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. *Блауг М.* Економічна теорія в ретроспективі. – К.: Основи, 2001. – 670 с.
2. С. Булгаков. Розмисли. Творча спадщина у контексті XXI століття : [монографія] / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2006. – 903 с.
3. Економічна теорія / За ред. Захожая В.Б.. // К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2016, 520с.
4. Економічна теорія: Політична економія: Підручник 2-е вид. / За ред.В.Д.Базилевича // К.: Знання - Прес, 2012, 615с.
5. Економічна теорія: Підруч. / С.В. Мочерний, М.В. Довбенко. – К.: Академія, 2011., 856с.
6. Злупко С. М. Економічна думка України (від давнини до сучасності). – Львів, 2000.
7. *Злупко С.М.* Основи історії економічної теорії : [навчальний посібник]. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001.
8. Злупко С.М. Історія економічної теорії : [підручник]. – К.: Знання, 2005. – 719 с.
9. Історія економічних учень : [підручник] / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання. – 2004. – 1300 с. – (Класичний університетський підручник).
10. Історія економічних учень : [підручник]: У 2 ч. Ч.1. / [В.Д. Базилевич, Н.І. Гражевська, П.М. Леоненко, Т.В. Гайдай, О.П. Нестеренко, А.О. Маслов, Л.В. Вернигора]; за ред. В.Д. Базилевича. – 3 вид., випр. – К.: Знання, 2006. – 582 с. – (Класичний університетський підручник)
11. Історія економічних учень : [підручник]: У 2 ч. Ч.2. / [В.Д. Базилевич, Н.І. Гражевська, П.М. Леоненко, Т.В. Гайдай, О.П. Нестеренко, А.О. Маслов, Л.В. Вернигора]; за ред. В.Д.Базилевича. – 3 вид., випр. – К.: Знання, 2006. – 575 с. – (Класичний університетський підручник)
12. Історія економічних вчень : [підручник] / За ред. Л.Я. Корнійчук, Н.О. Татаренко – К.: КНЕУ, 2001. – 564 с.
13. Історія економічної думки України : [навч. посібник] / Р.Х. Васильєва, Л.П. Горкіна, Н.А. Петровська та ін. – К.: Либідь, 1993.
14. *Леоненко П.М,. Юхименко П.І.* Історія економічних вчень : [навч. посіб.]. – К.: Знання, 2008. – 639 с.
15. . Маслов А.О. Інформаційна економіка: становлення, структура та теоретичне осмислення : монографія. – К.: Аграр Медіа Груп, 2012. – 432 с. 25. С. Булгаков. Розмисли. Творча спадщина у контексті XXI століття : [монографія] / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2006. – 903 с.
16. *Чухно А.А., Юхименко П.І., Леоненко П.М.* Сучасні економічні теорії: Підручник / За ред. А.А. Чухна. – К.: Знання, 2007. – 878 с.
17. *Чухно А.А., Юхименко П.І., Леоненко П.М.* Інституційно-інформаційна економіка : [підручник] / За ред. А.А. Чухна. – К.: Знання, 2008. – 700 с.

24. Маслов А.О. Інформаційна економіка: становлення, структура та теоретичне осмислення : монографія. – К.: Аграр Медіа Груп, 2012. – 432 с.

Додаткові:

18. *Гайдай Т.В.* Парадигма інституціоналізму: методологічний контекст: [монографія] / Т.В. Гайдай. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 296 с.
19. *Довбенко М.В.* Видатні незнайомці (наукові ідеї, здобутки та життя економістів – лауреатів Нобелівської премії). – К.: Поліграф. комбінат „Принт Експрес", 2000. – 320 с.
20. Є. Слуцький. Визнання. Творча спадщина з погляду сучасності: [монография] / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2007.

21. І. Вернадський. Витоки. Творча спадщина у контексті історії економічної думки в Україні : [монографія] / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання. – 2009. – 862 с.

22. *Маслов А.О.* Інформаційна економіка: становлення, структура та теоретичне осмислення : монографія. – К.: Аграр Медіа Груп, 2012. – 432 с.

23. Accounting as an integral part of financial and economic assessment of business entities. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. – 2021.-5(1) –V.3/-P.162-166-URL: https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-3/162. Scopus.

24. Howitt, P. The implication of knowledge-based growth for Microeconomic Models and policies. University of Calgary press. - 1996. - P. 456.

25. Screpanti, Ernesto and Stefano Zamagni, An Outline of the History of Economic Thought, Clarendon Press, 1995.

26. Seligman, Ben, Main Currents in Modern Economics, The Free Press, 1963

27. Shackleton, J.R. and G. Locksley, Twelve Contemporary Economists, Macmillan Press, 1981

28. Skousen, Mark, The Making of Modern Economics, ME Sharpe, 2001

29. Williamson, O. The Evolving Science of Organization // Journal of Institutional and Theoretical Economics. - 1993. - Vol. 149. - P. 36 - 63.

30. Peter F. Drucker. The Age of Discontinuity. Guidelines to Our Changing Society New Brunswick, 1992. - Парал. тит. л . на англ. яз. - ISBN 978-5-8459-12*47-3 (рус). - ISBN 1-56000-6*18-8 (англ.).

31. Screpanti, Ernesto and Stefano Zamagni, An Outline of the History of Economic Thought, Clarendon Press, 1995.

32. Seligman, Ben, Main Currents in Modern Economics, The Free Press, 1963

33. Shackleton, J.R. and G. Locksley, Twelve Contemporary Economists, Macmillan Press, 1981

34. Skousen, Mark, The Making of Modern Economics, ME Sharpe, 2001